

ІНФОРМАЦІЯ

**про медико-біологічне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження**

**КПКВК, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН
ВИКОНАННЯ:** 6561040 (прикладні наукові та науково-технічні розробки), А.15.03,
0115U000253, “Розробити концепцію реформування протитуберкульозної служби в
Україні”, 01.2015–12.2017.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Алгоритм проведення реформи протитуберкульозної
служби в Україні.

АНОТАЦІЯ.

Реформа охорони здоров'я вже стартувала, але реформа протитуберкульозної служби досі не розпочата, що призводить до неефективного функціонування протитуберкульозної служби і закладів загальної медичної мережі щодо проведення протитуберкульозних заходів. Незважаючи на завершення Загальнодержавної програми протидії захворюванню на туберкульоз у 2012–2016 роках, наявності низки наказів МОЗ України про регламентацію контролю за туберкульозом, ситуація щодо цієї недуги залишається складною – висока захворюваність і смертність від туберкульозу, ефективність лікування хворих та відсоток виявлення хворих не відповідає індикаторам ВООЗ.

Суть нововведення, що пропонується до впровадження, полягає у проведенні заходів щодо послідовних змін чинного законодавства, вдосконалення клінічних протоколів і стандартів, фінансування служби, оптимізації ліжкового фонду протитуберкульозних диспансерів, санаторіїв, хірургічних відділень, створенні хоспісів, оптимізації диспансерної тактики, амбулаторного лікування хворих на туберкульоз при залученні лікарів загальної практики, волонтерів, а також у проведенні заходів щодо профілактики туберкульозу, удосконалення інфекційного контролю в закладах.

Застосування запропонованого нововведення дозволить зменшити резервуар туберкульозної інфекції через досягнення виявлення більше 70,0 % бактеріовиділювачів, підвищення вилікування більше 85,0 % хворих; здійснення контролю за поширенням хіміорезистентного туберкульозу та ко-інфекції ТБ/ВІЛ/СНІД, зменшити захворюваність та смертність від цієї недуги та економічні збитки держави, а також дозволить вирішити проблеми, що склалися у фтизіатрії, а саме – незадовільна ситуація з туберкульозом і неефективне функціонування протитуберкульозної служби.

Апробація запропонованого нововведення проведена у Волинському обласному територіальному медичному протитуберкульозному об'єднанні.

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: реформування протитуберкульозної служби в країні – інфраструктури, кадрового забезпечення, оптимізації ліжкового фонду, організації амбулаторного лікування хворих, організації виявлення та лікування хворих в закладах.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: технічне обладнання для організації інфекційного контролю в закладах, обладнання для діагностики туберкульозу.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ:

Алгоритм проведення реформи протитуберкульозної служби в Україні : інформаційний лист / В. М. Мельник та ін., НІФП НАМНУ. Київ, 2017. 4 с. ; наукові доповіді, публікації у фахових наукових виданнях.

УСТАНОВА РОЗРОБНИК, АДРЕСА ТА РЕКВІЗИТИ: Державна установа "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України", 10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Мельник В. М., Линник М. І., Матусевич В. Г., Новожилова І. О., Юхимець В. О., Тарасенко О. Р., Ареф'єва Л. В., Приходько А. М., Бушура І. В., Нікіфорова Л. Г.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 275-41-22.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ Мельник Василь Михайлович.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується алгоритму проведення реформи протитуберкульозної служби в Україні, є актуальним і має вагомим практичне значення.

Новизна розробки полягає в реструктуризації та реформуванні протитуберкульозної служби для поліпшення доступу до пацієнт-орієнтованого надання протитуберкульозної допомоги населенню, оперативного моніторингу епідеміологічного стану з туберкульозу та його оцінки із своєчасним прийняттям управлінських рішень, що дозволить зменшити резервуар туберкульозної інфекції через досягнення виявлення більше 70,0 % бактеріовиділювачів, підвищення вилікування більше 85,0 % хворих; здійснення контролю за поширенням хіміорезистентного туберкульозу та ко-інфекції ТБ/ВІЛ/СНІД, зменшити захворюваність та смертність від цієї недуги та економічні збитки держави, а також дозволить вирішити проблеми, що склалися у фтизіатрії, а саме – незадовільна ситуація з туберкульозом і неефективне функціонування протитуберкульозної служби.

Нововведення може бути впроваджено шляхом знайомства з ним на курсах

інформації і стажування, семінарах, доповідях на конференціях, з'їздах, публікацій у фахових наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано до впровадження в лікувально-профілактичних закладах України фтизіатричного профілю та загальної медичної мережі.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Директор

Державної установи “Національний інститут
фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України”,
академік НАМН України,
д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Керівник теми:

Завідувач відділенням
організаційних і епідеміологічних
проблем фтизіопульмонології
д-р мед. наук, професор

В. М. Мельник